

Aan: Gemeente Utrecht
Ontwikkelorganisatie Ruimte
t.a.v. Inspraak RSU2040
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Verzonden via: rsu@utrecht.nl

Utrecht, 9 maart 2021

Betreft:

Inspraak op concept Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040

Geacht college,

In deze zienswijze van Wijkplatform Overvecht en Bewonersplatform Overvecht op het concept Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU) kijken we vooruit naar Overvecht over 20 jaar. De wijk heeft een transformatie ondergaan en kenmerkt zich door bewoners van diverse achtergronden en met verschillende motieven om er te wonen. Hierna worden enkele bewoners beschreven.

Daarna gaan we in op de onderwerpen:

- A. De locatie Overvecht
- B. Stedenbouw algemeen Utrecht en specifiek Overvecht
- C. Wonen en gezondheid
- D. Werken en voorzieningen
- E. Mobiliteit
- F. Duurzame energie
- G. Natuur(lijk) kapitaal
- H. Overig / uitvoerend en overkoepelend

Enkele bewoners van Overvecht in 2040

Karima, weduwe van 70 jaar, kinderen het huis uit. Geen beroep, is indertijd uit Marokko naar Nederland gekomen voor het huwelijk. Woont nu in een seniorenwooncomplex met een eigen appartement waar ook gezamenlijke voorzieningen zijn (ook voor halal eten) en waar zorg geboden kan worden bij ziekte of andere problemen. Het gebouw is goed toegankelijk met een rolstoel of rollator. Ze is erg gericht op de Marokkaanse gemeenschap. Ze is nu nog fit en doet haar boodschappen lopend of met het OV. Ze wandelt in het park waar ze op zondag met haar kinderen picknickt als het goed weer is. En ze zit overdag graag in de binnentuin van het complex. Ook maakt ze gebruik van de activiteiten in het cultuurhuis, de wijkhuiskamer, bibliotheek en de ladyfit. Om de hoek is

een zorgcentrum met huisarts, apotheek, diëtiste, fysiotherapie etc. De woningen worden aangepast zodat dat er ook jongeren in het complex komen wonen en dat vindt ze prettig voor de aanspraak en hulp. Met al deze voorzieningen kan ze gerust oud worden.

Merel, woont inmiddels 10 jaar in een eengezinswoning in Overvecht met man en twee kinderen omdat zij de kinderen wilden laten opgroeien in een omgeving met ruimte, goed onderwijs, diverse culturen en goede voorzieningen zoals winkels, sport, cultuur. De kinderen zijn nu lid van de sportvereniging in de wijk. Merel tennist in de wijk en loopt hard in Het Groene Lint en gaat uit in de binnenstad. Merel is in Overvecht vriendin geworden met Halima, die ook kinderen heeft. De kinderen zijn ook vriendjes. Overvecht is een kruispunt van verschillende werelden die bij elkaar komen!

Boodschappen laten Merel en haar man thuis bezorgen, doen ze bij lokale winkeliers om de hoek, of bij de multiculturele foodmarket. Er zijn inmiddels woningen en voorzieningen bij gekomen in de wijk, zoals de BSO van de kinderen die in een complex zit waarin ook ouderen wonen. De ouderen zijn actief zijn met de kinderen van de BSO.

Merel en haar man hebben geen auto meer en maken nu gebruik van het aanbod van het mobiliteitsbudget, waarbij ze voor het vervoersmiddel van de fiets hebben gekozen. Als ze naar hun familie op de Veluwe gaan maken ze gebruik van een elektrische deelauto.

Abdel, 23 jaar en woont zijn leven lang in Overvecht. Tot zijn 18^e in Overvecht met zijn familie op een 8e verdieping. Nu in 2040 woont hij al vijf jaar in de challenge flat van de toekomst. Zijn passies zijn duurzaamheid en gaming. Hij heeft een spel heeft ontwikkeld dat ingezet wordt om energie te besparen. Hij heeft aan de HU een opleiding in gaming gevolgd, waarin hij ook nu werkzaam is als ZZP-er. De challenge flat is een hoogbouw flat die is gerenoveerd en samen met jongeren uit de wijk is ontwikkeld. Zij hebben super snel internet, een grote ontmoetingsruimte en studieruimten in de plint van het gebouw. Zij zijn samen verantwoordelijk voor het beheer en voor de grote binnentuin, waar ze in de zomer lekker buiten zitten te chillen. In de plinten is er plek voor start-ups. Er is een flinke wachtlijst. Die jongeren wordt gevraagd om met een plan te komen voor de volgende te renoveren flat. Daarin zal ook plaats komen voor de paar senioren die daar willen blijven. Uitgaan doet Abdel in het Einsteinkwartier, waar horeca, een bioscoop en een grote e-sport is. Urban Sport doen hij in het Noorderpark.

Zoals velen maakt hij gebruik van het e-bike deelbedrijf dat door jongeren is opgestart. Nu Abdel een vriendin heeft, kijken ze naar een woning in de wijk. Zij kiezen voor het project waar een bestaand flatgebouw van vier hoog dat is gerenoveerd en verduurzaamd. Bij dit blok is een grote tuin en wordt groente verbouwd voor eigen gebruik. Als zij over paar jaar kinderen wensen kunnen zij elders in het blok hun appartement ruilen met een gezin waarvan de kinderen dan op zichzelf gaan wonen. Zo kunnen ze allemaal in hun geliefde omgeving blijven wonen.

Luuk, 27 jaar, is een consultant en woont in een gerenoveerde huurwoning op 8-hoog. Hij wordt door zijn werkgever gedetacheerd bij verschillende organisaties op diverse locaties in het land. Utrecht ligt centraal en vanuit Overvecht kan hij snel met de auto de stad uit. In Overvecht kan hij bij thuiskomst snel even langs het Shoppingcenter rijden om er boodschappen te doen. 's Avonds loopt hij hard in het Noorderpark dat gemakkelijk vanuit huis te bereiken is. In het weekend gaat hij meestal naar Drenthe of hij heeft een sportweekend met zijn studievrienden. Soms komen zijn vrienden naar Overvecht en dan gaan ze kanoën in het Noorderpark en daarna uit eten in het Einsteinkwartier.

Jenny is 60 en woont al 20 jaar in Overvecht. Ze heeft een baan bij een ICT-bedrijf op het bedrijventerrein Nieuw Overvecht. Ze reist per fiets en OV. Ze gaat 's avonds in de wijk uit naar bioscoop, cultuurhuis en horeca en soms gaat ze uit in de binnenstad. Ze voelt zich veilig op straat door de technologische voorzieningen van verlichting en toezicht. Boodschappen en winkelen doet ze meestal in de wijk, waar ook voor haar dure smaak voldoende aanbod is aan levensmiddelen en kleding. Voor lichaamsbeweging maakt ze gebruik van de urban sportvoorzieningen in het Groene Lint, de fitnessbaan in het Noorderpark en het fitnesscentrum. Ze woont in een grondgebonden woning met tuin, waar ze ook prima vanuit huis kan werken. Als ze ouder wordt wil ze verhuizen naar een ruim appartement in de wijk.

Vanuit de beleving van bovenstaande bewoners kijken we wat de wijk nu al biedt, wat er nu ontbreekt en waarin de RSU 2040 wel of niet voorziet. We geven een algemene reactie en een reactie op specifieke onderdelen. Om tot slot volgt een voorzet te doen voor het vervolg.

NB.

Gezien het tijdspad van de inspraakperiode van de RSU hebben we in onze zienswijze op het mobiliteitsplan geen reactie kunnen geven op de samenhang met de RSU. Wij zullen in deze zienswijze aanvullende punten op mobiliteitsplan meenemen, zoals wij hebben aangegeven in onze reactie op het mobiliteitsplan 2040.

Totstandkoming zienswijze

Het Wijkplatform Overvecht en Bewonersplatform Overvecht hebben met betrokken bewoners en ondernemers deze zienswijze opgesteld. In de dialoogavond van het Wijkplatform op 8 februari 2021 is informatie gevraagd waarna betrokken bewoners op onderdelen hun reactie hebben gegeven op de RSU 2040. Deze reacties zijn samengevoegd in deze zienswijze.

Wij verzoeken u in een volgende fase per onderstaand punt een reactie te geven in een tweekolommenstuk.

A. Locatie Overvecht heeft veel te bieden, als

Overvecht heeft een goede ligging ten opzichte van binnenstad, OV, rijkswegen en biedt naast groen en blauw in de wijk (diverse parken en groen- en blauwverbindingen) ook natuurgebieden in de omgeving zoals de Oostelijke Vechtplassen, het Westelijk deel van de Utrechtse Heuvelrug en natuur/recreatieplekken zoals het Noorderpark en de Maarsseveense plassen. Daarnaast kan de Nieuwe Hollandse Waterlinie (nominatie UNESCO werelderfgoed) een impuls geven aan meer recreatie en toerisme (als overloop voor de binnenstad) met behoud van de historische waarde. Met de toevoeging van de nog ontbrekende elementen uit de Utrechtse Barcode uit de RSU wordt de wijk in de toekomst aantrekkelijk voor bewoners. Nu nog ontbrekende elementen zijn:

1. Voeg werkplekken en cultuur toe, waardoor de wijk ook in economisch opzicht aantrekkelijk wordt.
2. Voeg voorzieningen toe voor middelbaar onderwijs.
3. Benut de mogelijkheden van de Hollandse Waterlinie (nominatie UNESCO werelderfgoed). Maak van de Forten in en om Overvecht een toeristische trekpleister

met recreatie (van Noorderpark) als overloop voor de toeristen in het centrum en voor de economische impuls in de wijk Overvecht. NB. "De Nieuwe Hollandse Waterlinie en Limes zijn genomineerd als (toekomstig) UNESCO Werelderfgoed." Deze kwaliteiten zijn wel vermeld bij andere wijken, maar niet bij Overvecht. Waarom niet?

Hieronder gaan we verder in op een aantal onderdelen om te voldoen aan Gezond Stedelijk Leven voor Overvechters.

B. Stedenbouw algemeen Utrecht en specifiek Overvecht

Abdel gaat met de fiets van huis naar een werkplek in het Einsteinkwartier waar hij ook een vergaderruimte kan huren. Hier ontmoet hij zzp-ers en de omgeving is inspirerend. Tijdens de lunch zijn er veel mogelijkheden om een broodje te halen en een ommetje te maken of om een terrasje te pakken.

De vrienden van *Luuk* komen met de auto of met het OV. De auto wordt geparkeerd in de parkeerplaats onder de overkluisde Einsteindreef en vrienden nemen vanaf intercity stations Zuilen of Overvecht het HOV naar de Einsteindreef. Daar ontmoeten ze elkaar in een van de aanwezige trendy lunchrooms in het Einsteinkwartier.

4. Het gebied rondom het Shoppingcenter Overvecht wordt een van de vijf centra in Utrecht. En wat heeft zo'n centrum in Overvecht dan te bieden? De RSU beperkt zich tot de verdichting tussen station Overvecht en het Shoppingcenter en een HOV lijn. Dit alles is onverenigbaar met het behouden van het groen, wat ook een uitgangspunt is in de RSU. De huidige verbinding tussen het station en het Shoppingcenter is een groene zone, belangrijk voor zowel ecologie als de beleving van de buitenruimte voor de mensen die in een hoogstedelijke omgeving wonen. Die groene zone moet (conform de Utrechtse Barcode) behouden worden en daar past geen verdichting. Daarom stellen wij het plan Einsteinkwartier voor met écht een ambitie voor een centrumgebied in Overvecht, waarin inspirerende werkplekken en ontmoetingsplekken te vinden zijn tussen stedelijk wonen.

Plan Einsteinkwartier

De huidige Einsteindreef is een 2 x 2 weg (met extra rijstroken bij de kruisingen) en een brede middenberm. De Einsteindreef is een barrière tussen Overvecht Noord en Overvecht Zuid. Die barrière wordt nog groter door de toename van verkeer als gevolg van de opwaardering NRU en het concept dat auto's zo lang mogelijk op de Ring moeten rijden voordat ze naar de bestemming binnen de Ring gaan. Wij stellen voor de Einsteindreef te transformeren naar het Einsteinkwartier, een mobiliteitshub met wonen, werken en recreëren. Dat geeft op diverse aspecten (wonen, wijk economie, cultuur, OV) een stimulans aan de wijk zodat deze aantrekkelijk is voor een variatie aan doelgroepen. Ruimtelijk betekent dit:

- Het doorgaande verkeer gaat via de Einsteindreef verdiept (in tunnels of onder overkappingen) rechtdoor. Het wijkverkeer gaat enkelbaans via een 30 km weg op maaiveld over de Einsteindreef en heeft de mogelijkheid om af te slaan bij de kruisingen.
- Het HOV (later misschien een tram) krijgt een halte bovengronds op maaiveld ter hoogte van het Shoppingcenter en is gemakkelijk en veilig toegankelijk voor voetgangers. De wegen op maaiveld zijn immers 30 km wegen.
- Voor voetgangers en fietsers zijn er goede verbindingen tussen Overvecht Noord en Overvecht Zuid.

- Ook de OV verbindingen tussen Overvecht Noord en Overvecht Zuid ondervinden weinig hinder van het doorgaande verkeer.
- Doordat het doorgaand verkeer verdiept is, is er minder verkeersruimte op maaiveld nodig. De vrijkomende ruimte is voor het wijkverkeer en veel ruimte kan worden benut voor stedelijke bebouwing met behoud van groene kwaliteit.
- De stedelijke bebouwing bestaat uit woningen, werkplekken en plekken voor maatschappelijke voorzieningen en cultuur (waaronder een bioscoop). Door de hoogbouw kunnen veel woningen van de ambitie uit de RSU worden toegevoegd. Met daktuinen wordt het aantrekkelijk voor bewoners die houden van zo'n stedelijke omgeving. De gebouwen zijn duurzaam en voorzien van zonnepanelen en energie seizoensopslag.
- Tussen de bebouwing is er ruimte voor groen en er is een goede verbinding met de groenstructuur (Groene Lint).
- Het Groen Lint door de wijk biedt de mogelijkheid om vanuit de stedelijke omgeving snel naar natuurgebieden of recreatiemogelijkheden in de omgeving van de wijk te gaan (richting Oud Zuilen en de groene Vecht, Noorderpark en Maarsseveen).
- De prostitutiezone heeft een plek elders gevonden en is niet meer naar Overvecht teruggekeerd. In plaats daarvan is de Vechtzone een groen-blaauwe zone geworden met hoge biodiversiteit en recreatief en sportief gebruik. Langs de Einsteindreef is bebouwing gekomen.

Volgens het uitgangspunt van de tien-minutenstad en de barcode moeten wonen, werken, voorzieningen en mobiliteit in evenwicht zijn. We constateren dat er nu al te weinig werkplekken zijn en te weinig culturele voorzieningen. Het is dus onbegrijpelijk dat in de RSU 2040 daar voor Overvecht zo weinig aandacht aan wordt gegeven. Het Plan Einsteinkwartier zoals hierboven geschetst kan daar juist in voorzien.

C. Wonen en gezondheid

Karima heeft haar ommetjes in de wijk. Er is veel variatie en ze hoeft niet steeds dezelfde route te lopen. Mocht zij wat minder goed ter been worden, is een ommetje met een rollator goed te doen.

Abdel loopt via het Groene Lint naar het Noorderpark om te joggen. Soms loopt hij via een van de trapveldjes waar hij in zijn jeugd dagelijks te vinden was. Dan wil hij nog wel eens een balletje trappen met de jongens.

Merel geniet van haar tuin, maar voor haar kinderen is de Stadsboerderij pas echt genieten. Als ze iets minder tijd heeft gaat ze met de kids naar het speelplekje om de hoek. In de zomer helpt ze mee om het pierenbadje te onderhouden.

5. Verdichting en menging is niet automatisch een verbetering en leidt niet automatisch tot een inclusieve stad. Er is een grote behoefte aan betaalbare huur- én koopwoningen binnen Utrecht. Voorkomen moet worden dat het wonen in de stad alleen voor draagkrachtige bewoners beschikbaar is. Voor de ruimtelijke keuzes dient rekening gehouden te worden met de ambitie om sociale huurwoningen meer over de stad te spreiden. In Overvecht is het belangrijk dat bewoners een wooncarrière kunnen maken in de wijk. Daarvoor zijn diverse woonvormen nodig. Niet alleen de woonvorm maar ook de (financiële) toegankelijkheid moet het mogelijk maken om die carrière te maken. Ook lagere en middeninkomens moeten in de wijk of de stad kunnen blijven wonen.

6. Het is niet wenselijk om bij nieuwbouw en verdichting in Overvecht het bestaande groen, ook aan parkranden en groene linten, aan te tasten. Voor prettig wonen vervullen met name die groene ruimten en speelplekken bij hoogbouw een belangrijke rol. Het groen in Overvecht is een kwaliteit die hoog wordt gewaardeerd. Onduidelijk is wat wordt bedoeld met "*ruimtelijke spreiding van het groen*" (opgave Overvecht, pag 140). Met name bij verdichting in Overvecht is het juist belangrijk om de groenstructuur te behouden en te versterken, waarbij de parken hun omvang moeten behouden. Voor de leefbaarheid en gezondheid van bewoners (van alle leeftijden) zijn de plekken voor ontmoeten, ontspannen en bewegen belangrijk. Vooral voor kinderen zijn de speelruimtes belangrijk om voldoende mogelijkheden te hebben om te bewegen (zoals beschreven in paragraaf 4.2.5). Inpassing van bebouwing en infrastructuur moet zeer zorgvuldig afgewogen worden en mag niet ten koste gaan van die functies (groen, ontmoeten, ontspannen en bewegen) in de openbare ruimte.
7. Verdichten en verstedelijken in het gebied tussen Station Overvecht en het Shoppingcenter staat op gespannen voet met het behouden van het groen in Overvecht Zuid.
8. "*In samenspraak met HDSR een tijdelijke invulling geven aan het zuidelijke deel van het rioolwaterzuiveringsterrein met publieke functies en een onderzoek starten voor een permanente verhuizing van de RWZI na 2040-2050*" (pag. 142). De Brailledreef en het terrein van de RWZI kunnen in de toekomst worden ingevuld met de uitbreiding van het centrumgebied Overvecht in combinatie met een groene- of groenblauwe verbinding met de Vecht. Daarmee dient nu al rekening mee te worden gehouden en voorkomen moet worden dat door de inpassing van (H)OV en de inrichting van de Stadsboulevard Brailledreef straks een barrière ontstaat tussen het nieuwe woon/werkgebied en het Shoppingcenter Overvecht.
9. Overvecht heeft een mix van verschillende woningtypen: grondgebonden woningen, laagbouw appartementen en hoogbouw appartementen. Het is wenselijk dat deze mix blijft bestaan om wooncarrière te kunnen maken. Voor de inpassing met hoogbouw moet rekening worden gehouden met de wensen van privacy bij grondgebonden woningen en behoud van leefkwaliteit van de omgeving en landschap.
10. Het is wenselijk bebouwing zodanig te ontwerpen dat er flexibiliteit mogelijk is in woonvormen, afhankelijk van de behoeftes die er zijn.
11. Het is aan te bevelen duurzame gebouwen met architectonische kwaliteit toe te voegen, vergelijkbaar met het C&A gebouw dat inmiddels op de gemeentelijke momentenlijst staat.

D. Werken en voorzieningen

Abdel werkt in het Einsteinkwartier en heeft daar alles om de hoek, een fitness, horeca, winkels en de bioscoop, waar hij met vrienden naar toe gaat.

Merel vindt het fijn dat er zoveel voor de kinderen te doen is in de wijk. Ze hebben zwembad in De Kwakel en als ze iets groter zijn kunnen ze kiezen uit veel binnen- en buitensporten. De kinderen kunnen later naar de middelbare school in de wijk gaan.

Karima heeft wat problemen met haar gezondheid en haar voorzieningen zijn om de hoek. Voor de sociale contacten gaat ze naar de buurthuiskamer en met vriendinnen naar het cultuurhuis.

12. Bij de Opgave Overvecht (Pag 140) staat: "*Meer levendigheid in de plinten, bij toename woningen dan ook een lichte toename in de wijk economie.*" Voor de flexibiliteit dient te worden gedacht aan meer mogelijkheden om de plinten in te vullen

dan alleen met werklocaties. Mocht de levendigheid niet door werklocaties ingevuld kunnen worden, dan zijn andere soorten invulling gewenst om toch de levendigheid te krijgen.

13. In vergelijking met andere wijken ontbreekt in de wijk Overvecht een programma met cijfers over de te verwachten groei in arbeidsplaatsen. Op pagina 160 is de verwachting dat er 0 (nul) arbeidsplaatsen bij komen. Dit is niet alleen een tekortkoming in de RSU, maar ook illustratief voor het ontbreken van een ambitie om de wijk minder kwetsbaar en juist welvarender te maken. Wij pleiten er dan ook voor om ons voorstel Einsteinkwartier serieus uit te werken en echt te werken aan werk voor Overvechters. Toevoeging van verzamelgebouwen en cultuur (zoals in Plan Einsteinkwartier) levert ook wijkeconomie op.
14. De verwachting is dat meer mensen gaan thuiswerken (zeer waarschijnlijk de trend na corona). Vanwege beperkte werkruimte in de eigen woning en voor de behoefte aan ontmoetingsplekken zijn in of nabij de verzamelgebouwen (bedrijfjes, zzp-plekken, vergaderplekken etc) ook faciliteiten van horeca en sport nodig. Voor jonge ouders is een kinderopvang in de nabijheid nodig.
15. Maak het centrumgebied Overvecht multifunctioneel met een breed aanbod winkels en maatschappelijke en ontspanningsvoorzieningen (cultuur en sport) voor diverse doelgroepen in de wijk.
16. Nader onderzoek is nodig voor de winkelstrips. Kunnen deze bijvoorbeeld omgezet worden naar woon/werkplaatsen voor kleine zelfstandigen? Dit vergroot de gebruiksflexibiliteit.
17. Verbeter de kwaliteit van het bedrijventerrein Overvecht door revitalisatie op het bedrijventerrein (bijv. met meer functies) en door toevoegen woon/werklocaties langs de Franciscusdreef. Benut ook kansen voor en opleidingsfuncties, broedplaatsen en leer/werkplekken (voor bijvoorbeeld de maakeconomie) op het bedrijventerrein. Meer verbinding (samenwerking en kansen benutten) tussen de wijk en bedrijventerrein is gewenst. De bereikbaarheid van het bedrijventerrein vraagt verbetering. Een goede (H)OV verbinding en een opwaardering van de NRU zijn daarvoor belangrijke stappen. Zie ook onderdeel Mobiliteit.
18. Uitbreiding van zwembad De Kwakel is een goed plan, waarbij het wenselijk is dat er ook een buitenbad komt dat bijvoorbeeld in de winter overdekt kan worden.
19. Uitbreiding veldsporten is goed, waarbij een zorgvuldige inpassing van sportvelden in het Noorderpark nodig is, met aandacht voor de vervoersstromen. Dit gebied moet breed toegankelijk zijn en sportvelden verkleinen het vrij toegankelijke recreatiegebied. Op dit moment zijn sport, spel en ontspanning voor iedereen toegankelijk en sportvelden (gekoppeld aan sportverenigingen) zijn beperkt toegankelijk.
20. Toevoegen Urban Sport (met diverse – informele – buitensportmogelijkheden) biedt meer mogelijkheden en is toegankelijker. Behoud en versterk de informele buitensportmogelijkheden in de wijk en voeg deze toe in het Noorderpark.
21. Voor de voorzieningen wordt in de eerste plaats honk- en softbalvelden genoemd. Wij pleiten ervoor om in samenspraak met jongeren te kijken naar wat zij willen. Zijn dat de honk- en softbalvelden?

E. Mobiliteit

Mere! vindt de 30 km straten prettig en veilig voor haar kinderen. Met haar man maakt ze gebruik van deelmobiliteit met diverse burens in haar buurt.

Luuk heeft juist voor Overvecht gekozen vanwege de autobereikbaarheid van de wijk, naast het wonen in een stad waar veel te doen is.

Jenny doet alles op de fiets en ze vindt het prettig dat ze de keuze kan maken voor fietsen in en door het groen en voor sociaal veilige fietsroutes langs bebouwing. Die laatste routes neemt ze 's avond als het donker is.

22. De gemeente gaat uit van twee hoofdstructuren (Pag. 7): de groenstructuur en de mobiliteitsstructuur. Dit pleit voor het volgende:

- a Voor de inpassing van HOV tussen NS Overvecht en NS Zuilen en Leidse Rijn (het wiel) is het noodzakelijk nu al het traject in te tekenen. Wij pleiten ervoor dat het traject ook via de Franciscusdreef gaat vanwege de verschillende publiekstrekkingen nu en in de toekomst. Denk daarbij aan de ontwikkeling van het bedrijventerrein.
- b Tussen NS Overvecht en het Shoppingcenter lijkt de ruimte al drie keer ingevuld te worden: verdichting (verstedelijking), OV en groen. Hier moeten nu al keuzes gemaakt worden.
- c Voor de inpassing van een HOV (spaak) naar het Centrum dient nu al rekening gehouden te worden met een mogelijke tramverbinding in de toekomst. De route moet nu al ingetekend worden.
- d Voor de mobiliteitstransitie van auto naar fiets is het noodzakelijk om met prioriteit de fietsstructuur uit te werken, zodat wordt voorkomen dat bij verdichting of aanpassing van de openbare ruimte de fietsstructuur onherstelbaar wordt aangetast of alleen met extra kosten kan worden hersteld. Hierin tevens de "spreiding van het fietsverkeer" meenemen (= opgave voor Overvecht, pag. 140).

23. In de Opgave voor Overvecht staat op pag 140: "*Verbonden wijk met de omgeving: over Noordelijke Ring Utrecht, Amsterdam-Rijnkanaal, de Vecht en het spoor.*"

Onduidelijk is wat de opgave is voor de verbinding over het Amsterdam-Rijnkanaal. Er ontbreekt daar wel een goede fietsverbinding langs de Demkabrug met Lage Weide. Ook de fietsverbinding vanuit Overvecht naar Maarssen over het Amsterdam-Rijnkanaal is ondermaats en kan worden verbeterd.

24. Verbeter het openbaar vervoer door op beide stations NS Overvecht en Zuilen stops te laten maken door intercity treinen.

25. Wij voorzien na de aanpassing van de NRU betere verbindingen tussen wijk en Noorderpark en met verkeerstechnologie etc zoals mobiliteit in 2040 dat nodig heeft. Wij blijven bij een opwaardering pleiten voor een verdiepte aanleg over het gehele traject, bij voorkeur in een tunnel. Elke aanpassing van de NRU mag niet verhinderen dat het bij een toekomstige ontwikkeling een verdiepte weg of tunnel wordt. Alleen dan kan de opwaardering hand in hand gaan met gezond stedelijk leven langs de NRU.

26. Op pagina 142, punt 7 staat: "*Vernieuwing Noordelijke Randweg Utrecht (NRU) zorgt voor een zodanige doorstromingskwaliteit, dat autoverkeer gestimuleerd kan worden om via de NRU te rijden in plaats van via de Kardinaal de Jongweg; een veiligere en betere leefomgeving en minder overlast voor omwonenden.*" Hiermee lijkt het dat de opgave voor Overvecht nodig is voor Noordoost. Wij pleiten ervoor dat het doel ook geldt voor de omwonenden van de NRU in Overvecht.

27. Wat er ook met de NRU gaat gebeuren, de barrièrewerking moet worden verminderd en de verbindingen voor langzaam verkeer langs en over de NRU moeten worden verbeterd.

28. De aanpassing van de Einsteindreef naar een Einsteinkwartier (zoals eerder beschreven) biedt de mogelijkheid om de barrièrewerking van de Einsteindreef te verminderen en tegelijkertijd verdichting en opwaardering van het centrumgebied Overvecht te realiseren.

29. Voorkomen moet worden dat de Brailledreef een barrière gaat worden. Zie ook punt 8.
30. Als het natuurgebied Oud Zuilen wordt ingericht als toegankelijk landschapspark met groen/recreatief programma, verbeter dan de oversteekbaarheid van de Franciscusdreef, met name vanuit de 1e Polderweg naar de 2e Polderweg.

F. Duurzame energie

Luuk woont in een nul op de meter woning. De woningbouwcorporatie heeft de verduurzaming uitgevoerd met de renovatie.

Merel woont in een woning die is aangesloten op de warmte die uit het water van de Vecht wordt gewonnen. Deze warmtevoorziening is een vanuit een buurtinitiatief opgezet.

Abdel woont in een duurzame woning in het Einsteinkwartier.

31. Utrecht heeft onvoldoende ruimte om voor 100% zelf in duurzame energie te voorzien en er is nauwelijks aandacht voor de ongelijktijdigheid van productie en afname van elektriciteit. Voor de seizoensverschillen in vraag en aanbod is echter wel degelijk een ruimtelijke visie nodig. De beperkte aangewezen ruimte voor warmte-koude-opslag en warmtebuffers lijkt weinig onderbouwd. Er wordt 14 ha genoemd, maar waar is dat op gebaseerd? Ook voor zonnestroom zal energiebuffering nodig zijn.
32. Zet meer in op het benutten van mogelijkheden om bijvoorbeeld PV-panelen ruimteneutraal te installeren op bestaande en nieuwe daken van woningen, kantoren, bedrijfsgebouwen, scholen etc..
33. Er komen allerlei initiatieven die onderzoeken of bewoners lokaal voor hun buurt een eigen warmtevoorziening kunnen creëren. Met het ruimtebeslag dat daarbij hoort. Bij een visie op duurzame energie mag dit niet onbenoemd blijven in de RSU. In de illustratie op pagina 23 van de RSU wordt de suggestie gewekt dat ook de opwek van energie binnen 10 minuten van de woning komt. Dit betekent dat er ook ruimte moet zijn voor lokale kleinschalige opwek en opslag van energie.
34. Het Noorderpark is aangewezen als potentieel gebied voor windmolens (Illustratie pag. 115), maar in het overzicht op pagina 158 ontbreken deze molens. Om hoeveel molens gaat het? Het zomaar aanwijzen van een zoekgebied voor windmolens kan tot veel maatschappelijke onrust leiden. Om onnodige onrust te voorkomen kan men maar beter concreet zijn over wat de ambities zijn. En geen ambities te presenteren die op voorhand strijdig zijn met andere uitgangspunten en randvoorwaarden. De plannen voor windmolens moeten aansluiten bij de Regionale Energiestansitie van U16, waarin geen ruimte lijkt te zijn voor windmolens in het Noorderpark op grond van de gemeente Utrecht. De raadsbrief Onderbouwing zoeklocaties energie in RSU van 22 januari 2021 brengt alleen maar meer onduidelijkheid. Daarin staat:

"In het Noorderpark ligt een stukje cultuurhistorische landschap. Het is onze ambitie om respectvol om te gaan met deze waardevolle gebieden. Daarbij trekken we samen op met de provincie. In de Omgevingsverordening van de provincie Utrecht is namelijk opgenomen dat zonnevelden en windmolens in deze gebieden alleen toegestaan zijn als de door de provincie beschreven waarden van erfgoed en natuur voldoende beschermd worden. Dit is een voorwaarde die realisatie van energieproductie in deze gebieden extra moeilijk maakt. Het is niet op voorhand zeker dat het lukt om voldoende maatregelen te bedenken waarmee deze waarden voldoende beschermd worden.

Het is formeel niet uitgesloten dat windmolens mogelijk zijn in gebieden met een dubbele beschermde status, bijvoorbeeld natuur en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. In deze gebieden moet echter met zoveel maatschappelijke waarden

rekening gehouden worden, dat het voor initiatiefnemers weinig kansrijk is om een levensvatbaar initiatief te ontwikkelen. Wij kiezen er daarom voor om windmolens uit te sluiten in gebieden die op meer dan één thema bescherming genieten via het provinciale beleid.

En verderop staat:

"Selectie van zoekgebieden windmolens

Op basis van de afwegingen met betrekking tot afstand tot woningen en ecologische en

cultuurhistorische belemmeringen zijn de volgende locaties niet uitgesloten als locatie voor

windmolens (zie figuur 1):

...

Noorderpark

...

Deze locaties zijn, met een abstractere begrenzing, opgenomen als zoekgebied voor duurzame energie in de concept RSU.

Wij concluderen dat dit zoekgebied onverenigbaar is met andere ambities en voorwaarden. In de tabel op pagina 158 van de RSU lijkt het dat er geen ruimtelijke opgave is voor energie in Overvecht. Hier moet meer duidelijkheid over komen.

G. Natuur(lijk) kapitaal

Karim gaat naar de natuurtuin om eten te halen voor de gezamenlijke maaltijd.

Merel leert haar kinderen hoe de tomaten groeien in haar tuin.

Jenny doet vrijwilligerswerk in de natuurtuin en helpt bewoners met het planten en opkweken van groenten. In de zomer kunnen bewoners helpen met het oogsten.

35. De gemeente kiest voor twee hoofdstructuren, namelijk de groenstructuur en de mobiliteitsstructuur. Daarnaast wordt ook in de RSU expliciet vermeld dat groen, landschap en water in en rond de stad een voorwaarde is voor een gezonde stedelijke ontwikkeling. Dit zou dan betekenen dat groen in Overvecht, zowel recreatief als non-recreatief behouden dient te worden. Dit staat op gespannen voet met de ambities voor verstedelijking. Als in de RSU wordt gesproken over 'Groen', vallen hieronder dan ook groenstroken langs de kant van de weg, de oevers en andere kleinere groene elementen rondom bebouwing?
36. Er is verduidelijking nodig hoe de toename van multifunctioneel gebruik toch gecombineerd kan worden met bevorderen van de biodiversiteit en hoe dergelijk conflicterende belangen afgewogen en verenigd moeten worden..
37. In het programma op pagina 141 staat: "*Kwalitatieve verbetering groen Overvecht (0 hectare)*". Waar is dit op gebaseerd? Wat is de norm waardoor er geen verbetering meer mogelijk of nodig is?
38. In de opgaven voor Overvecht wordt gesproken over "*versterken Parkranden*" en "*Kwaliteitsverbetering van bestaand groen door betere ruimtelijke spreiding en meer variatie in het groen*" (Pag. 140). Hoe kan de spreiding samengaan met verdichting van bebouwing en wat is er niet sterk aan de parkranden? Wij pleiten ervoor de omvang van de parken in stand te houden en niet te bebouwen.
39. Verdichting en verstedelijking staan op gespannen voet met klimaatadaptatie. Plasdras gebieden en groen verdwijnen bij verdichting. Hier dient meer aandacht voor de te zijn en Overvecht wil haar potentie voor klimaatadaptatie met groen en water in de

wijk behouden en versterken. Hoe denkt de gemeente dat op te lossen bij verstedelijking?

40. Voor het Noorderpark wordt gedacht aan een mix van recreatie, sport, natuur, water en energie. Daar moet aan worden toegevoegd dat er ook (stille)gebieden zijn voor fauna en waar ook de mens profiteert van rust en ruimte. Toename van functies recreatie en sport staan op gespannen voet met het beschermen van de natuur en behoud van stilte, rust en ruimte. Hoe worden dergelijke belangen afgewogen en verenigd?
41. Ook binnen de wijk moeten de ecologische zones beschermd worden. De groene gebieden niet alleen inrichten voor de recreatie en ontspanning van de bewoners, maar ook voor flora en fauna. Besteed daarbij ook aandacht aan lichtvervuiling.
42. Uitbreiding van de groene scheg langs de Vecht is naar ons oordeel niet te combineren met een prostitutiezone in datzelfde gebied. Terugkeer van de prostitutiezone betekent een aanslag op de ruimtelijke en recreatieve kwaliteit in een groot deel van de Vechtzone.

H. Overig / uitvoerend en overkoepelend

43. Er zijn twijfels over de haalbaarheid van de ambities. De beschikbare ruimte is schaars en de financiële middelen zijn nog niet beschikbaar. Voor de verbonden stad is ruimte voor de OV-tracés nodig en door meer stedelijke kernen zal niet meer ruimte ontstaan. Het is niet duidelijk hoe dan aan de barcode voldaan kan worden. Voor de inpassing dient steeds vanuit de verschillende perspectieven de ruimte benut te worden. Hier zit een grote spanning in de haalbaarheid van de visie. De RSU is daardoor vooral een papieren werkelijkheid op basis van ambities. Daar is niets op tegen indien er ook aandacht is voor de beperkingen in middelen en bij keuzes in de realiteit. Dat is in het document niet voldoende belicht.
44. In zijn algemeenheid ontbreekt de cijfermatige onderbouwing. Hierdoor is het onnavolgbaar of Utrecht straks op de route ligt en wat in de uitvoering aangepast moet worden om het streefbeeld te halen.
45. In paragraaf 7.2 wordt de afhankelijk van toereikende investeringsmiddelen benoemd. Daarnaast wordt ook een wederkerige afhankelijkheid aangegeven van de ontwikkeling van het wiel met spaken en de gebiedsontwikkelingen. Dit brengt ons op de gedachte - plat gezegd - "Eerst zien, dan geloven".
46. In fase 2 komt Overvecht voor het eerst aan bod. De grotere ontwikkelingen in deze fase vinden plaats in onder andere delen van Overvecht-Noord. Zo kenmerkt de groenopgave zich vooral door voorbereidingen van Het Groene Lint. Daarnaast wordt in deze fase ook genoemd dat ongeveer 6000 banen worden toegevoegd, echter bij de opsomming ontbreekt Overvecht, waar het percentage uitkeringsgerechtigden het hoogst is. Zie ook onze reactie in het onderdeel Werken en voorzieningen.
47. In fase 3 wordt de spaak richting Overvecht ontwikkeld. Zoals eerder aangegeven dient de mobiliteitsstructuur eerder uitgewerkt te worden om te voorkomen dat de inpassing niet meer mogelijk is vanwege andere invulling van de ruimte. Zie ook onze reactie in het onderdeel Mobiliteit.
48. Plaats de uitvoering van RSU onder de regie van een programmabureau met een stuurgroep en programmamanager die de verbinding legt tussen diverse uitvoeringssporen, kansen benut en de samenhang en afhankelijkheden bewaakt.
49. Overweeg een gegarandeerde meerjaren financiering voor de projecten die de ruggengraat vormen en/of no regret zijn, los van de politieke besluitvorming van jaar

tot jaar. Het is aan te bevelen financiering beschikbaar te stellen die meer continuïteit in de uitvoering biedt.

50. Welke bijsturingmogelijkheden zijn er als woningbouw niet mogelijk op de gewenste schaal binnen Utrecht en gekeken moet worden naar uitbreidingsgebieden rondom Utrecht?

Tot slot

Het goede van de RSU is dat een visie is neergelegd die integraliteit als insteek heeft en dat ook inzichtelijk maakt. Echter de er aan ten grondslag liggende normen voor de barcode zijn helaas niet inzichtelijk en niet nader onderbouwd.

Het in de praktijk daadwerkelijk realiseren van deze integrale benadering vraagt in de voorbereiding en uitvoering om een nauwe samenwerking binnen het gemeentelijk apparaat in alle geledingen. Echter vanuit andere praktijkervaringen in de wijk moet er in alle eerlijkheid op worden gewezen dat (ook) bij de uitvoering van deze visie, gevaar van interne verkokering of onvoldoende afstemming op de loer ligt. Met als gevolg minder effectief besteden van gemeenschapsgeld en risico van verspilling. Wij vragen daarom extra aandacht voor een integrale sturing door een programmabureau met voldoende bevoegdheden en middelen.

Samenvattend vinden wij dat de ambitie voor Overvecht ondermaats is en wij presenteren in het Einsteinkwartier een alternatief. Daarin komen niet alleen ambities samen die in de RSU staan, maar vullen wij die aan met elementen die nu al ontbreken en straks volgens de Utrechtse Barcode essentieel zijn voor gezond stedelijk leven in Overvecht.

Wij zijn uiteraard bereid om mee te denken in de ruimtelijke invulling van het Einsteinkwartier en om andere punten uit deze zienswijze toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Bewonersplatform Overvecht
Secretaris/penningmeester

Els Wegdam
Wijkplatform Overvecht
Voorzitter

p/a Costa Ricadreef 197
3563 TG Utrecht
info@bewonersplatformovervecht.nl
www.bewonersplatformovervecht.nl

Het Bewonersplatform Overvecht is een bundeling van actieve en betrokken bewoners in de wijk Overvecht. Het Bewonersplatform Overvecht is als stichting ingeschreven bij de KvK onder nummer 30201583

p/a Aleppodreef 3
3564 XE Utrecht
info@wijkplatformovervecht.nl
www.wijkplatformovervecht.nl

Wijkplatform Overvecht verbindt bewoners, gemeente, bedrijven en professionals. Wijkplatform Overvecht is als vereniging ingeschreven bij de KvK onder nummer 78322774